

**گفت و گو با
مهدی کرباسیان،
معاون وزیر صنعت و
رئیس هیات عامل ایمیدرو:**

منابع برای سرمایه‌گذاری محدود است

دیون دولت به سازمان‌ها و نهادهای دیگر بر باد رود، سازمان‌ها و نهادهایی که اصلاً تخصص کار را نداشته‌اند تا جایی که طرح‌های توسعه‌ای سازمان نیمه‌تمام ماند و پول رفته هم با آن بازنگشت به عنوان نمونه طرف پنج سال گذشته تلاش شد طرح‌های فولادی اجرائی شود. اصل کار درست بود اما به دلیل بی‌پولی و تأمین اعتبار ریالی طرح‌ها، اوراق مشارکت هزار میلیاردی با مدد دولت و بانک تجارت صادر شد اما چون نتوانستند پول‌ها را پس بدهند، بانک‌ها ضمانت‌های ایمیدرو را جذب و ضبط کردند. بنده وقتی آدم بانک‌ها هزار میلیارد تومان اموال ایمیدرو را ضبط کرده بودند، دومین اتفاقی که روی داد مساله نبود از بود که باعث توقف طرح‌ها شد. قیمت تمام شده، گران تر بود از این هشت طرح، طرح یکی از آنها فروخته شده بود. دعوی زمین و آب و قرارداد و شروع عملیات و... همچنان پلر جا بود.

هفت طرح دیگر به دلیل بی‌پولی درصد اخذ مجوزهای خاص از مسیرهای دیگر بودند که هنوز هیچ تصمیمی برای آنها گرفته نشده بود یا در مورد پروژه معادن زغال سنگ طیس پروژه از سال ۸۳ آغاز شده و برای مناقصه رفته بود اما تا چند روز پیش ما با چینی‌ها در این زمینه جلسه داشتیم که هنوز اقدامی نشده بود. سازمانی که بر مدار بوروکراسی و کاغذبازی طرح‌هایش روی زمین مانده بود، در چنین شرایطی بنده این سازمان را تحویل گرفتم که امید است با کمک و حمایت دولت و استفاده از تخصص همکاران و کارشناسان بتوانیم این عقب‌ماندگی‌ها را جبران کنیم.

■ **سازمان‌های توسعه‌ای ابزار توسعه هر کشوری هستند و بازویی که کمک به رشد اقتصاد کشورها می‌کند. ما برای توسعه نیازمند سرمایه‌گذاری در این سازمان‌ها هستیم.**

دقیقاً باید بگویم اگر می‌خواهیم مساله اشتغال و معاش مردم را حل کنیم هیچ راهی جز سرمایه‌گذاری نداریم که این مساله جزو وظایف دولت‌هاست. در کنار این امر باید با استفاده از مدیریت باتدبیر و تجربه و همدلی و وحدت بین مسئولان قوا به کمک توسعه کشور بشتابیم.

■ **برای سرمایه‌گذاری معمولاً از فاینانس خارجی کشورها بهره می‌برند، ایمیدرو چقدر از فاینانس استفاده کرده، طرح‌ها چقدر آمادگی فاینانس را دارند و چقدر از فاینانس خارجی استقبال شده است؟ آیا فکر می‌کنید با توجه به کنش‌های اعتباری کنونی ما می‌توانیم انتظار سرمایه‌گذاری خارجی را از اروپایی‌ها در صنایع معدنی داشته باشیم؟**

باید بپذیریم منابع مالی ما برای سرمایه‌گذاری محدود است. متأسفانه درآمد ارزی و اصلی کشور محدودیت دارد به طوری که طی این ۳۰ سال و حتی قبل از آن هم این مشکلات بوده است. طی سال‌های گذشته با وجود قیمت نفت بشکای ۱۲۰ دلار نتوانستیم این محصول تولید و صادر کنیم و کشور متحمل نشد چرا که دولت تولید و مدیریت لازم را داشت. اشتباه این بود که پول به جای تولید به سمت هزینه جاری کشور سرازیر شد که حاصل آن نرخ تورم ۴۰ درصد، نرخ بیکاری دو رقی و نرخ سرمایه‌گذاری منفی بود. رشد اقتصاد منفی پنج درصد و صنعت منفی ۱۲ درصد شده مساله‌ای که حتی در تاریخ شاهنشاهی هم رخ نداد. از درآمد کلان نفت استفاده بهینه نشد و از منابع موجود درست استفاده نکردید. ما نتوانستیم جذب منابع کنیم در حالی که کشورهایی مانند برزیل، ترکیه و مالزی توانستند این کار را بکنند. آنها سرمایه‌گذاری خارجی را جذب کردند و توانستند اقتصادشان را متحول کنند. بنده در سال ۱۳۷۸ معاون وزیر نفت بودم که طی سفری به برزیل مشاهده کردم آنها با نرخ تورم بالای ۸۰ درصد توانستند این کار را انجام دهند. زمانی که معاون وزیر راه بودم و به ترکیه رفتم کم‌لایم کردم هزار دلار چند هزار لیر ترکیه بود اما سه ماه بعد که مجدداً آنجا سفر کردم این رقم پنج هزار تفاوت کرده بود، یعنی آنها توانستند نرخ تورم خود را پایین آورند و حتی به ۱۰ درصد هم برسانند. نرخ رشد سرمایه‌گذاری خود را بالا بردند و تصمیمات درست اقتصادی گرفتند. ما هم برای کاهش نرخ تورم باید جذب سرمایه‌گذاری داشته باشیم. سیاست دولت باید در این زمینه سیاست درستی است که حمایت مقام معظم رهبری را هم در پی دارد. ما باید بتوانیم مساله تعامل با دنیا را حل کنیم. ایران باید با این همه امکانات و پتانسیل‌ها جزو ۱۰ کشور برتر دنیا باشد. چرا ما حتی جزو ۲۰ کشور اول هم نیستیم؟ کشورهای که ظرفیت نصف ما را هم ندارند توانستند، ما چرا نتوانیم؟ لذا مشکلی که در ایمیدرو یا بیشتر شرکت‌ها و

خوشحالم که مجدداً پس از سال‌ها به بنده دولت بازگشتم تا بتوانم با استفاده از تجربیات چندین ساله و تخصصم به توسعه و اقتصاد کشور کمک کنم و این را برای خود افتخار می‌دانم. در ابتدا باید بگویم کشور ما کشوری است که نعمت زیادی دارد. کشوری است که از ذخایر غنی نفتی، گاز و ذخایر عظیم معدنی برخوردار است. کشوری که پتانسیل زیادی دارد و از نظر موقعیت جغرافیایی و استراتژیک نیز در جایگاهی است که کمتر کشوری در دنیا این جایگاه را دارد. از نظر ژئوپلیتیک، فرهنگ، تاریخ و مهم‌تر از آن مردمی که باید به آنها افتخار کرد. یکی از مهم‌ترین امتیازات کشور ما امتیاز داشتن معادن است. کشوری است که یکی از بهترین کشورهای جهان از نظر داشتن ذخایر معدنی است اما متأسفانه تنها هفت درصد کل کشور ذخایر معدنی‌اش شناخته شده. کشوری مانند افغانستان طی چند سال گذشته با کمک انگلیسی‌ها و آمریکایی‌ها معادنشان را شناسایی کردند اما ما از این نظر هنوز دچار مشکل هستیم.

در حال حاضر ذخایر معدنی افغانستان حدود هزار میلیارد دلار تخمین زده شده اما ذخایر ما حدود ۷۰۰ میلیارد دلار برآورده شده که شاید مهم‌ترین علت آن عقب‌ماندگی‌ها در زمینه برنامه‌های اکتشافی معدنی در کشور است. در حال حاضر ما طرح‌های نیمه تمام و زمین مانده زیاد در دست داریم، طرح‌هایی که استراتژیک بوده اما به اتمام نرسیده یا طرح‌هایی که قرار بوده آغاز شود که نشده است. ما باید بپذیریم طی سال‌های ۸۹ تا ۹۲ بزرگ‌ترین اتفاقی که برای این سازمان افتاد و آن را از مسیر پیشرفت دور کرد، تعویض روسای این سازمان طی این سه سال بود به طوری که سازمان طی این مدت شش رئیس عوض کرده است. نبود ثبات مدیریتی و عدم تخصص مدیران سابق باعث شده که تصمیمات اتخاذ شده در این سازمان کارشناسی نباشند. این امر باعث این شده که کارهای جاری سازمان روی زمین بماند و در نهایت لطمه آن دامنگیر ایمیدرو شده است. تصمیمات ناپیدا در دولت گذشته موجب شد بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری دولت در این سازمان به اسم خصوصی سازی و خلاف جهت راه خصوصی سازی با نام‌رد

۲۲

**وقتی آدمم بانک‌ها
هزار میلیارد تومان
اموال ایمیدرو را
ضبط کرده بودند.**

**دومین اتفاقی که
روی داد مساله
نیود ارز بود که
باعث توقف طرح‌ها
شد. قیمت تورم
شده، گران تر بود
از این هشت طرح،
طرح یکی از آنها
فروخته شده بود.
دعوی زمین و آب
و قرارداد و شروع
عملیات و... همچنان
پلر جا بود.**

**هفت طرح دیگر
به دلیل بی‌پولی
درصد اخذ
مجوزهای دیگر
از مسیرهای دیگر
بودند که هنوز هیچ
تصمیمی برای آنها
گرفته نشده بود**

لیلا ناطقی - مهدی کرباسیان با روی گشاده با همان بذله‌گویی خاص خود پذیرایمان شد. با اینکه این آخر سالی سرش خیلی شلوغ بود اما با تمام گرفتاری‌های خود یک وقت یک‌ساعته در اختیارمان گذاشت تا با ما بگوید آنچه بر سر ایمیدرو در هشت سال فعالیت دولت‌های نهم و دهم آمده است.

خودش می‌گوید تمام وقتش در ایمیدرو در این هفت ماهی که دولت یازدهم سر کار آمده صرف حل‌وفصل مواردی می‌شود که دست‌اندرکارهای دولت نهم و دهم است و برای ایمیدرو این گرفتاری‌ها به میراث باقی مانده است. از بدهی بانکی شرکت‌های رد دیونی دولتی تا طرح‌های نیمه‌تمام گرفته تا مشکل جذب سرمایه‌گذار که مساعدت دولت را می‌طلبد. معاون وزیر صنعت که کارنامه‌ی درخشان در حوزه اقتصاد کلان کشور از جمله حوزه‌های گمرک، بازار سرمایه، بورس، تأمین اجتماعی، راه و ترابری، وزارت نفت، صندوق‌های بازتوسعه و بانک‌ها دارد، دل پری از موضوع حذف تجربه در دولت نهم و دهم دارد. کرباسیان می‌گوید که تجربه را حذف کردند و به پهلای جوان‌گرایی، مدیرانی را که ۳۰ سال دولت جمهوری اسلامی برای آنها هزینه کرده بود کنار گذاشتند تا اقتصاد کشور به خاطر تصمیمات مدیران جوان و بی‌تجربه لطمه‌پذیر شود. دست‌اندرکار به منابع بانکی از سوی دولت دهم موضوعی بود که کرباسیان از آن سخن گفت که حاصل آن بی‌پولی و ورشکستگی بنگاه‌های اقتصادی سودآور بود.

گپ‌وگفت یک ساعته ما با مهدی کرباسیان را بخوانید: ■ **آقای کرباسیان از شروع کار خود در ایمیدرو بگویند. پس از سال‌ها جدایی از بدنه دولت با ورود به ایمیدرو دوباره کار اجرائی را در دست گرفتید. بفرمایند ایمیدرو را چگونه تحویل گرفتید و طی این مدت عمده اقدامات اساسی انجام شده برای این سازمان که یکی از سازمان‌های بزرگ توسعه‌ای کشور است، چه بوده است؟**

شده است. دولت‌های نهم و دهم افراد ناوارد و بی‌تجربه را که جزو افتخاراتش بود که از جوانان استفاده می‌کنیم آورده است. متأسفانه این خطرناک‌ترین رفتاری بود که انجام شد چراکه تجربه را کنار گذاشتند. بنده در یک سخنرانی در سال ۸۴ این سخنان را گفتم که بزرگ‌ترین مشکل این دولت حذف تجربه بود. شما بهترین متخصصان و عالمان را کنار گذاشتید. تجربه و تخصص بسیار مهم است. ۳۰ سال دولت جمهوری اسلامی هزینه کرد تا مدیران این تجربیات را به دست آورند. این حرف به آن معنا نیست که مدیران حتما باید در پست‌ها باقی می‌مانند، دولت می‌توانست به عنوان مشاور در اتاق‌های فکر از آنها استفاده کند. دولت قبل فکر ۳۰ ساله را حذف کرد که این امر به اقتصاد کشور بسیار لطمه زد. نکته دیگر دولت دهم آن بود که به منابع بانک‌ها که پول مردم بود، دست‌اندازی کردند که دولت این را حق خود می‌دانست. طرف چپ‌سازان، دست‌اندازی به منابع صندوق‌های بازنشستگی، تأمین اجتماعی و... بود. ما سال ۷۶ که تأمین اجتماعی را تحویل دادیم یک بنگاه پولدار اقتصادی بود. وقتی شستا را در سال ۸۴ تأسیس کردیم جزو قدرتمندترین بنگاه‌های اقتصادی کشور بود اما الان چه اتفاقی افتاده است؟ تأمین اجتماعی سر پرداخت‌های خود دچار مشکل است و پول دست‌اندازی به پول مردم شده است. این باور در ایمیدرو هم رخ داده است به این معنا که پول بانک‌ها را نباید داد. واحدها بدهی بانکی داشته‌اند و پولش را ندادند، جرایم بانکی رویش آمده و رسیده به اجرا، ما این سازمان را با این شرایط تحویل گرفتیم، مشکلی که هست آن است که بیشتر بدهی‌های بانکی به اجرای رسیده، یعنی بانک‌ها آمدند اموال را بگیرند. این مسایل گرفتاری‌هایی است که درست شده است. برخی از این رفتارها آگاهانه بوده، برخی از بی‌سوادی و کم‌اطلاعی و بی‌تجربگی مدیر مربوطه بوده است.

این موارد وقت ما را بسیار می‌گیرد، نه تنها در ایمیدرو و بلکه در سایر واحدهای اقتصادی کشور این مشکلات هست، مشکلاتی که باید یکی یکی حل شود. مادر کنار کارهای جاری دنبال طرح‌های نیمه‌تمام هم هستیم. ما کار میان‌مدت را شروع کردیم. برنامه استراتژیک ایمیدرو طی سال‌های ۸۲ و ۸۳ تهیه شده که کار بسیار خوبی انجام شد که طی سال‌های ۸۹ یک اصلاحیه به آن خورده است.

اولین کاری که ما انجام دادیم این بود که برنامه کوتا‌مدت گذاشتیم گروه‌گرمی و پژوهشی تشکیل دادیم تا با برنامه‌ریزی‌ها در صورت نهایی شدن نقشه راه چهار ساله داشته باشیم. بعد از آن که سیاست‌های دولت روشن شد، این مساله را به‌روز می‌کنیم. اقدام دیگرمان هم نقشه راه فولاد است. طرح جامع فولاد در سال‌های گذشته متوقف شده بود. به شرکت ملی فولاد ابلاغ شد تا طی قرارداد با مشاور داخلی اطلاعات لازم را جمع‌آوری کند.

بدهی است اگر نیاز به مشاور خارجی داشته باشد از آن استفاده می‌کنیم. اواخر اسفندماه امسال این قرارداد منعقد شد. متأسفانه یک مسایلی که در دولت گذشته رخ داد، انحلال شرکت ملی فولاد با ۵۴ سال تجربه بود. حداقل پنج ماه طول کشید در هیات دولت تا به عنایت وزارت اقتصاد و پیگیری وزیر محترم صنعت و موافقت دکتر جهانگیری، معاون اول این شرکت بازگشت. شرکت ملی فولاد ابزار توسعه‌ای است، با انحلال این شرکت توازن‌ها به هم خورد. به عنوان مثال در هفت طرح فولادی فکر تأسیس آن فکر محرومیت‌زدایی بوده است. ایده درستی بود اما روش‌های اجرایی نادرست بود.

در محلی که محیط کشاورزی و باغداری دارد شرکت فولاد تأسیس کردند که این خدمت به مردم نخواهد بود چراکه مسیر را از مسیر صحیح به مسیر دیگر می‌برد. با تأسیس یک واحد فولادی در جایی که آب وجود ندارد این مساله قیمت تمام‌شده را بالا می‌برد که بالا رفتن آن در دنیای رقابتی که سوسپد ندارد باعث می‌شود تولید روی دست صاحبش باد کند! این تفکرات، تفکرات ده ۶۰ بود که در دهه ۸۴ به بعد اجرا شد. دوباره آمدند و بعد به این نتیجه رسیدند که باید آن را اصلاح کنند. دوباره آمدند از نو بسازند، نتیجه بدتر شد؛ بدهی بود که حالا گردن ما افتاده است. پول‌های نفت بشکهای ۱۲۰ دلار معلوم نشد چه شد. نرخ تورم ۴۰ درصد شد، تحویل‌کردن، بی‌کار که نرخ بیکاری آنها، نزدیک به ۳۰ درصد است. نرخ رشد منفی پنج درصد اقتصاد و منفی ۱۲ درصد صنعت، این تجربه و آزمون ناگواری بود.

مدیریت و ثبات اقتصادی کشور دارند تا سرمایه‌گذاری کنند. آنها علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری هستند که این مساله زمان می‌برد. دسته دوم واحدهای تولیدی هستند که قفلند، به این معنا که یا بدهی بانکی و معوقه دارند و از وزارتخانه‌ها و... طلبکارند این واحدهای تولیدی نمی‌توانند مسایل مالی و بانکی خود را حل کنند و فروش ندارند بنابراین دلیلی نیست که بیایند سرمایه‌گذاری کنند. باید ببینیم حرف‌های تئوریک و شعار گونه برای این مساله فایده‌ای ندارد. گفتن خصوصی‌سازی به صورت شعاری فایده‌ای ندارد. همه ما به اصل «۴۴» و خصوصی‌سازی اعتقاد داریم هیچ‌کس هم نمی‌تواند بگوید ما موافق سرمایه‌گذاری نیستیم ولی اعتقاد داریم در مقطع فعلی ابتدا باید سازمان‌های توسعه‌ای حمایت شوند. شما زمانی که سرمایه‌گذاری را آغاز می‌کنید و یا مشارکت می‌نمایید با بخش خصوصی، اجبار دارید. به محض اینکه طرح آماده شد آن را بفروشید، یا پشتیبانی کنید برای بخش خصوصی، یا همین‌جا نتیجه صندوق توسعه ملی باید به این سمت برود. در حال حاضر خیلی از طرح‌ها یک پایش لنگ است، یعنی آمدند مساله ارزی را حل کرده، ال‌سی باز کرده و ریال ندارند پروژه را تمام کنند و به پیش بریند که این برای کشور فایده ندارد. پیشنهاد ما این بود که از صندوق توسعه کشور به سازمان‌های توسعه‌ای مثل ایمیدرو وام پرداخت شود تا بتوانیم طرح‌های بزرگ را شروع کنیم.

به عنوان مثال ما می‌خواهیم کارخانه فولاد پنج میلیون تنی راه‌اندازی کنیم. کدام بخش خصوصی آمادگی دارد یا می‌تواند این کار را انجام دهد. شعار نباید بدهیم، ما باید کار را آغاز کرده و کمک کنیم خارجی‌ها هم بیایند، با مشارکت بخش خصوصی و ایرانیان خارج از کشور. بدهی است قانون هم داریم که سازمان‌های توسعه‌ای مکلف هستند به محض اینکه طرح به بهره‌برداری رسید، ظرف سه سال آن را بفروشند. ما از زمان آغاز کار اعلام آمادگی کردیم برای فروش طرح‌های چند حوزه از جمله زنگ‌سال، طرح‌های دیگر هم هستند که اگر مشتری پیدا شده آماده باشند سرمایه‌گذاری کنند. هفت طرح فولادی قرار بود دولت ال‌سی باز کند، ما هم گفتیم ۶۵ درصد آن بخش غیردولتی و ۳۵ درصد هم ما کار را انجام می‌دهیم. برخی می‌گویند چرا همه را نمی‌فروشید. این طرح‌ها مشکل ال‌سی و فاینانس دارند. مشکل زمین و مدارک و... ما نگران هستیم مثل طرح هشت آن که فرقی نداشته شده، هنوز هم رویش بحث و دعواست. ما در این طرح‌ها شریک می‌شویم و براساس قرارداد سهم خود را به محض اینکه کار شروع شد به قیمت کارشناسی روز واگذار می‌کنیم و می‌رویم روی پروژه بعدی. اصرار داریم دولت در این مواقع تصمیم سریع بگیرد. هفت ماه از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم گذشته، ما برای سرمایه‌گذاری می‌خواهیم کار اساسی انجام دهیم. پیشنهاد ما این است که از صندوق توسعه ملی در سقف ۲۰ میلیارد دلار پرداخت شود. پنج میلیارد آن در سال ۹۳ داده شود. این مساله به مجلس رفت و حمایت کمیسیون صنایع و معادن مجلس را به همراه داشت و در صحن علنی مجلس رای آورد. شورای نگهبان یک ایراد بر آن گرفت بنابراین که با قانون برنامه هم باید به بخش خصوصی پول داده شود تناقض دارد. در مجلس این مساله اصلاح شد که یک‌ساله اولش پنج میلیارد بدهید، تشکیل کردند که باید دوسوم رای باشد که هفت رای کم آورد. ما امید داریم با حمایت رییس‌جمهور و معاون اول که خود اهل حوزه صنعت و معدن هستند این موضوع حل شود تا بتوانیم این مساله را به زودی حل کنیم.

از نقشه راه به‌ر موری پنج ساله ایمیدرو بگویید: در کنار طرح‌های نیمه‌تمام ایمیدرو همان‌طور که گفتیم با بانک‌های شرکت‌های واگذار شده بابت رد دیون مشکل پیدا کرد. شرکت‌هایی که بابت رد دیون واگذار شدند و بدهی داخلی و خارجی آنها برای ایمیدرو باقی ماند. به عنوان مثال شرکتی واگذار شده و رفته، به بانک فرانسوی یا سوئیسی بدهی را پرداخت نکردند، این موضوع به بانک مرکزی اروپا ارجاع شده و آنها اموال دولت جمهوری اسلامی ایران را بابت این مساله تصاحب کردند. یا در بانک‌های داخلی شرکتی را ایمیدرو تضمین کرده شرکت بابت بدهی دولت رد دیون شده، قرار بوده از کالا و محصول خود بدهی را بپردازد، نپرداخته‌اند. مالی باقی نمانده حالا بانک آمده تضمینش را ایمیدرو باید بدهد که از کجا بدهد. ۶۰ درصد وقت ما در ایمیدرو در هفت ماه گذشته صرف رفع و رجوع این مشکلات

واقعیت این است که هنوز در حوزه عمل به نظر می‌رسد تا مرحله دوم کاهش تحریم‌ها در ماه جولای راه زیادی مانده است. پیش‌بینی می‌شود که تا این مدت تحول اساسی در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی اتفاق نیفتد اما همین که آمدند مذاکره کردند تحولی اساسی است. ظرف ۹ سال گذشته حتی برای برخی پروژه‌ها نمی‌آمدند مذاکره کنند. برخی پروژه‌ها فنی است و نیازمند حضور غربی‌ها تا عقب‌ماندگی‌ها جبران شود که با زمینه‌هایی که فراهم شده این کار ان‌شاءالله در آینده انجام خواهد شد. ما در حوزه معدن و صنایع معدنی سه کشور بیشتر به ایران توجه کردند که بیشتر ایتالیایی‌ها هستند. روسی حدود ۲۰ شرکت بزرگ معتبر اروپایی و آسیایی به ایران آمدند. هندی‌ها به صورت جدی وارد عمل شدند از جمله شرکت‌های جین‌هال، متیل و شرکت‌های بزرگ دیگر.

در حوزه اکتشاف و همکاری اکتشافی روس‌ها دوباره اعلام آمادگی کردند. بسیاری از شرکت‌های روسی که در بورس نیویورک و بورس اروپا هستند اخیراً سرو که آنها پیدا شده است و علاقه‌مند به همکاری در حوزه اکتشاف هستند. ما هم علاقه‌مندیم که در حوزه اکتشافی هستیم چراکه سابقه اکتشاف ایران را آنها داشته‌اند.

ایمیدرو برای اجرا و اتمام طرح‌های خود پیشنهاد در ریافت پنج میلیارد دلار تسهیلات را از صندوق توسعه ارایه داده است و اخذ ۲۰ میلیارد دلار تسهیلات را نیز برای برنامه چهار ساله خود مطرح کرده، در این خصوص توضیح بفرمایید.

بنده سال‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی فعالیت داشته‌ام، در گمرک، بازار سرمایه، شورای عالی بورس و سال‌ها عضو هیات‌مدیره بانک‌ها بوده‌ام. در حوزه‌های تأمین اجتماعی، راه‌آهن، ترابری، حوزه نفت، صندوق‌های بازنشستگی و... حوزه اقتصاد کلان را به صورت کاربردی خوب می‌شناسم و اعتقاد دارم در مقطع فعلی برای برون‌رفت از چالش‌های کنونی و چالش سرمایه‌گذاری دولت باید چند تصمیم عمده بگیرد.

دولت باید سازمان‌های توسعه‌ای بزرگ مانند ایمیدرو و ایلرو و پتروشیمی را به‌طور ویژه مورد حمایت قرار دهد تا اینها بتوانند سرمایه‌گذاری کنند. در کنار این بخش خصوصی فعال است. باید ببینیم بخش خصوصی دو دسته است: دسته اول که طی هشت سال گذشته به دلیل عدم ثبات جو سیاسی و جویشان را از حوزه سرمایه‌گذاری و تولید خارج کرده‌اند. علاقه‌ای برای آوردن پول به داخل و سرمایه‌گذاری نیاز به ثبات

واقعیت این است که هنوز در حوزه عمل به نظر می‌رسد تا مرحله دوم کاهش تحریم‌ها در ماه جولای راه زیادی مانده است. پیش‌بینی می‌شود که تا این مدت تحول اساسی در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی اتفاق نیفتد اما همین که آمدند مذاکره کردند تحولی اساسی است. ظرف ۹ سال گذشته حتی برای برخی پروژه‌ها نمی‌آمدند مذاکره کنند. برخی پروژه‌ها فنی است و نیازمند حضور غربی‌ها تا عقب‌ماندگی‌ها جبران شود که با زمینه‌هایی که فراهم شده این کار ان‌شاءالله در آینده انجام خواهد شد. ما در حوزه معدن و صنایع معدنی سه کشور بیشتر به ایران توجه کردند که بیشتر ایتالیایی‌ها هستند. روسی حدود ۲۰ شرکت بزرگ معتبر اروپایی و آسیایی به ایران آمدند. هندی‌ها به صورت جدی وارد عمل شدند از جمله شرکت‌های جین‌هال، متیل و شرکت‌های بزرگ دیگر.

در حوزه اکتشاف و همکاری اکتشافی روس‌ها دوباره اعلام آمادگی کردند. بسیاری از شرکت‌های روسی که در بورس نیویورک و بورس اروپا هستند اخیراً سرو که آنها پیدا شده است و علاقه‌مند به همکاری در حوزه اکتشاف هستند. ما هم علاقه‌مندیم که در حوزه اکتشافی هستیم چراکه سابقه اکتشاف ایران را آنها داشته‌اند.

ایمیدرو برای اجرا و اتمام طرح‌های خود پیشنهاد در ریافت پنج میلیارد دلار تسهیلات را از صندوق توسعه ارایه داده است و اخذ ۲۰ میلیارد دلار تسهیلات را نیز برای برنامه چهار ساله خود مطرح کرده، در این خصوص توضیح بفرمایید.

بنده سال‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی فعالیت داشته‌ام، در گمرک، بازار سرمایه، شورای عالی بورس و سال‌ها عضو هیات‌مدیره بانک‌ها بوده‌ام. در حوزه‌های تأمین اجتماعی، راه‌آهن، ترابری، حوزه نفت، صندوق‌های بازنشستگی و... حوزه اقتصاد کلان را به صورت کاربردی خوب می‌شناسم و اعتقاد دارم در مقطع فعلی برای برون‌رفت از چالش‌های کنونی و چالش سرمایه‌گذاری دولت باید چند تصمیم عمده بگیرد.

دولت باید سازمان‌های توسعه‌ای بزرگ مانند ایمیدرو و ایلرو و پتروشیمی را به‌طور ویژه مورد حمایت قرار دهد تا اینها بتوانند سرمایه‌گذاری کنند. در کنار این بخش خصوصی فعال است. باید ببینیم بخش خصوصی دو دسته است: دسته اول که طی هشت سال گذشته به دلیل عدم ثبات جو سیاسی و جویشان را از حوزه سرمایه‌گذاری و تولید خارج کرده‌اند. علاقه‌ای برای آوردن پول به داخل و سرمایه‌گذاری نیاز به ثبات

واقعیت این است که هنوز در حوزه عمل به نظر می‌رسد تا مرحله دوم کاهش تحریم‌ها در ماه جولای راه زیادی مانده است. پیش‌بینی می‌شود که تا این مدت تحول اساسی در حوزه سرمایه‌گذاری خارجی اتفاق نیفتد اما همین که آمدند مذاکره کردند تحولی اساسی است. ظرف ۹ سال گذشته حتی برای برخی پروژه‌ها نمی‌آمدند مذاکره کنند. برخی پروژه‌ها فنی است و نیازمند حضور غربی‌ها تا عقب‌ماندگی‌ها جبران شود که با زمینه‌هایی که فراهم شده این کار ان‌شاءالله در آینده انجام خواهد شد. ما در حوزه معدن و صنایع معدنی سه کشور بیشتر به ایران توجه کردند که بیشتر ایتالیایی‌ها هستند. روسی حدود ۲۰ شرکت بزرگ معتبر اروپایی و آسیایی به ایران آمدند. هندی‌ها به صورت جدی وارد عمل شدند از جمله شرکت‌های جین‌هال، متیل و شرکت‌های بزرگ دیگر.

در حوزه اکتشاف و همکاری اکتشافی روس‌ها دوباره اعلام آمادگی کردند. بسیاری از شرکت‌های روسی که در بورس نیویورک و بورس اروپا هستند اخیراً سرو که آنها پیدا شده است و علاقه‌مند به همکاری در حوزه اکتشاف هستند. ما هم علاقه‌مندیم که در حوزه اکتشافی هستیم چراکه سابقه اکتشاف ایران را آنها داشته‌اند.

ایمیدرو برای اجرا و اتمام طرح‌های خود پیشنهاد در ریافت پنج میلیارد دلار تسهیلات را از صندوق توسعه ارایه داده است و اخذ ۲۰ میلیارد دلار تسهیلات را نیز برای برنامه چهار ساله خود مطرح کرده، در این خصوص توضیح بفرمایید.

بنده سال‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی فعالیت داشته‌ام، در گمرک، بازار سرمایه، شورای عالی بورس و سال‌ها عضو هیات‌مدیره بانک‌ها بوده‌ام. در حوزه‌های تأمین اجتماعی، راه‌آهن، ترابری، حوزه نفت، صندوق‌های بازنشستگی و... حوزه اقتصاد کلان را به صورت کاربردی خوب می‌شناسم و اعتقاد دارم در مقطع فعلی برای برون‌رفت از چالش‌های کنونی و چالش سرمایه‌گذاری دولت باید چند تصمیم عمده بگیرد.